

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy óra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel.
Egyes szám 4 kr.

T a n ú l s á g.

Debreczen, márcz. 31.

(—i—) Az ellenzéki urak teljesen bele beszélték magukat ama képzeletbe, s elhitetni törekedtek szörnyen buzgólkodva a közvéleménnyel, hogy a Szapáry gróf kormánya korhadt s szétmálló, a szabadelvűpárt pedig csupán szökni indulókból áll, kik nem állják a küzdelmet. Ellenben, hogy a nemzeti párt vezérének tekintélye oly óriásilag megnövekedett, — hogy csak még egy nagyszabásu beszédre lesz szükség, hogy az egész kormány-párti világrend összedüljön s megkezdődjenek a hatalmát megalapító nagy alakulások.

Nos a felirati vita megmutatta, hogy az ellenzéki beszéd csak üres képzelgés, henyé elbizakodottság. Volt ugyan támadás elég a szabadelvűpárt ellen, de „hét-szer verte vissza Döbrögít Ludas Matyi“. Volt a nemzeti vezér részéről nagyszabásu beszéd is, de hajh megadta arra mindég a kellő feleletet, évrre érvet, támadásra támadást gr. Szapáry a szabadelvű többség vezére. A nagy vitának kézzel fogható eredménye, hogy az ellenzék hiába töltötte be nagyhangu dicsekvő jóslataival az országot, a szabadelvűpárt sohasem volt ily tömör, ily elhatározott, ily lelkesült mint most gr. Szapáry vezérszólaja alatt, s hogy ennél fogva a Szapáry kormány szilárdan áll mint tenger ár közt a szikla, s maga Szapáry ugy uralkodik a politikai helyzetben, melynek egyedüli első mestere gyanánt tüntette fel magát, még az ellenzéki malkotensek által is irigykedő bámulattal elismerve, mint a hogyan tán Tisza sem uralkodott hatalma legteljesebb delelőjén.

E tényekből az ellenzék, kivált a hatalmi pozíciókért kétségbeesetten s türelmetlenül küzdő Apponyi párt levonhatja azon tanulságot, hogy a kormány szét nem beszélhető, a többség agyon nem lármázható. Láthatja azt is némely jelekből, hogy a többség is megtanulta már azt a boszorkányságot, hogyan kell az ellenzék szinpadi vihara ellen azt a tudórgő zivatart támasztani. Ha pedig az így van, tán megfogja gondolni az ellenzék, hogy nem lenne-e jobb visszatérni a szelidebb s tisztességesebb hangu tisztes modorhoz. Hiába: támadással sohasem fogják Apponyi és társai az általuk ambicionált hatalmi állásokat kiküzdeni, de kitaró s folytonos munkával lassan-

ként ez megtörténhetik. Hagyja el a párt ez ugyis csak választásokra fölkapott, a nemzeti aspirációk népbolondító jelszavait, s lássa be, hogy a nemzet valódi aspirációi csak gyümölcsöző reformok által elégíthetők ki, és vegyen részt azok alkotásában, mert aki ezek létrejvetelét akadályozza, az kívül áll a nemzet életére ható faktorok körein, bármily szenvedélyvel s bármily csábos jelszavakkal udvaroljon is a közvélemény kegyeiért.

Egyébiránt az leginkább Apponyi és barátai gondja. A felirati vita bizonyítja, hogy a parlamenti alakulásokra az ellenzék haditerve nem irányadó többé, ha a többségre rá kényszerítik a harcot, azt diadallal fogja megküzdeni, mert bebizonyosodott, hogy erre tehetsége, kedve s hatalma van. Mondtuk már, hogy a szabadelvűpárt sohasem volt ily tömör egységes eszméktől áthatott, most hozzátesszük: hogy teljesen ismeri feladatának s felelősségének mértékét s kötelességét s erkölcsi fegyelme s munkakedve nagyobb mint valaha. Ily tábor olyan komoly s céltudatos s önértetes vezetés mellett mint gr. Szapáryé, bátran nézhet a jövőbe, feladatának teljesítése elé, akár harcot izen az ellenzék, akár békés együttműködést ajánl.

Országgyűlés.

Márczius 30.

A költségvetési vita ma vette kezdetét. A budget-et a pénzügyi bizottság nevében Hegedüs Sándor referálta ki ezuttal a tizenötöd-ször ült az előadói székben, mint a budget általános referense. Hegedüsnek e tizenöt beszéde egymagában is összefoglalja Magyarország történetének legérdekesebb korszakát. Az első beszédek alaptonusa meglehetősen sötét volt, míg a legutóbbiak már sokkal kedvezőbb színen festhetik az ország helyzetét. Ez a helyzet nagyot változott e tizenöt év alatt s Hegedüs mai beszédében a költségvetés számadataival hiven jelezte azt az előnyös változást, de nem változott az a szigorú tárgyilagosság, az a méreható szakértelem, az az őszinteség s a szónoklatnak az a logikai ereje, a mely Hegedüs előadói beszédét ma és tizenöt éve mindig jellemzi. Mai beszédét is az egész ház általános figyelemmel hallgatta s a szabadelvű párt élénken megéljenzte.

H e l f y Ignác bírálta ezután a költségvetést s a függetlenségi és 48-as párt határozatai javaslatát terjesztette be. A 48-as párt nevében pedig Molnár József beszélt a budget ellen. Mindketten a költségvetéssel igyekeztek szakszerűen foglalkozni.

A budget-vita folytatása holnapra haszatván, Horánszky Nándor a minisztereinköt

és általa az össz-kormányt interpelálta a „Kölnische Zeitung“ egy budapesti levele tárgyában amely azt írta, hogy Horváth Gyula azért lett ellenzéki, mert Szapáry nem részesíti őt kedvezményekben és azért pártolja most Apponyi kormánya jutását, hogy üzleti érdekeit szolgálja.

S z a p á r y Gyula gróf minisztereink azonnal megadta a választ. Kijelentette, hogy a „Kölnische Zeitung“ közleményeiért csak akkor lehetne őt felelőssé tenni, ha a nevezett lapnak szerkesztője vagy munkatársa volna. Ami az üzleti előnyök t illeti, arra nézve kijelentette a minisztereink, hogy ilyeneket ő sem mint pénzügyminiszter sem jelenlegi állásában Horváth Gyulának nem adott s így nem is volt abban a helyzetben, hogy azokat megvonja. A szabadelvű párt helyese te a minisztereink választát.

Ellenben H o r á n s z k y N á n d o r a válasz második részével nem volt megelégedve s „az ország morálja“ érdekében kért más választ. Maga H o r v á t h Gyula is, aki az egész jelenet alatt a házban jelen volt, izgatottan kiáltott közbe.

S z a p á r y Gyula gróf minisztereink igen helyesen jegyezte meg, hogy egy külföldi lap névtelen közlése az ország reputációját nem érinti. S választát a ház többsége tudomásul is vette.

Belföld.

Az államtisztviselők fizetése javításáról szóló törvényjavaslat országszerte foglalkoztatja az érdekelteket. Mindenfelé gyülekeznek és kivált az egyes városoknak lakáspénz szempontjából való osztályozása ellen kérvényeznek. A képviselőház pénzügyi bizottsága általánosságban már elfogadta a javaslatot, most már részleteiben tárgyalja és a történet felszólalások után valószínű, hogy a részleteknél egyes módosítások is várhatók. Wekerle Sándor pénzügyminiszter azonban arra is kérte a bizottságot, ne tekintse túlságosan optimista szemmel pénzügyi viszonyainkat ne váljunk nagyobb terhet, mint a mennyit elbírnunk. A miniszter javaslata szerint a tisztviselői fizetések javítására ha a javaslat július 1-ig törvénynyé válik, már ez évre 1 1/2 millió forint szükséges; valószínű azonban, hogy a módosítások után még nagyobb összeg fog kelleni. Fölmerült a bizottságban az az indítvány is, hogy a tisztviselők fizetése egészben vagy nagyobb, részben lefoghathatlan legyen; többen elleneztek, mert a tisztviselő ekkép elvesztheti hitelképességét; Wekerle miniszternek azonban nincs e vi kifogása ilyforma intézkedés ellen s attól sem fé, hogy ennek befolyá-a lenne a tisztviselők hitelképességére. A lakbér-fokozatokat illetőleg a miniszter hozzájárult Szél Kálmán módosítványához, mely szerint a fővároson kívül még három fokozat legyen, melyek elsejébe az 1—3, a másikba a 4—6, katonai osztályba tartozó városokat soroznák be, a harmadikba pedig a 7—10. katonai lakbérosztályba tartozókat.

A költségvetési vita.

Debreczen márcz. 31.

(i) A képviselőház tegnap kezdte meg az állami költségvetés általános tárgyalását. Előreláthatólag hevesek és hosszadalmasak lesznek a viák melyeket már megelőzőleg is ugyancsak hangoztatja vádjait a tisztelt ellenzék pártorganumaiban, amennyiben a kormányt teszi felelőssé amiért, hogy a költségvetés csak most kerül tárgyalás alá.

Természetesen nem gondolva arra, hogy a költségvetés még a múlt év folyamán letárgyalható lett volna, a mennyiben Wekerle még október első napjaiban benyújtotta, ha az ellenzék nem látta volna jobbnak más haszontalan dolgokkal eltölteni az időt.

És erre jéz időpazarlásra most is ellehetünk készülvén. És a költségvetési vitában valószínűleg keveset fogunk hallani, arról amiről a vita keretében tulajdonképen és kizárólag szólnak kellene lenni: a pénzügyi politikáról, a tervbe vett reformok kritikájáról, valutarendezésről, s magáról az egész költségvetésről — hanem bezzeg fogunk hallani rémitő sokat a lezajlott választásokról.

Fogunk hallani támadásokat a lezajlott választások miatt, fogunk hallani kiélezett támadásokat a kormány minden cselekedete ellen — végig fogunk élvezni ismételt közjogi ekeseredett harczokat és tárgyalás keretében nem való mindenféle személyeskedő vitakozásokat.

Pedig lenne mód a vita tulajdonképeni s méltó keretén belül is számtalan oly dolgot megbeszélni, melynek megbeszélése az ellenzék tulajdonképeni feladatát kell, hogy képezze.

Tessék komoly és igazságos bírálat tárgyává tenni a kormány pénzügyi politikáját, a felhasznált jövedelmi források természetét, a tervezett reformok czélszerűségi vagy esetleg czélszerűtlenségi indokait — államháztartásunk egész kezelését.

Tessék rámutatni — ha van — a kormány hibájára, tessék megajánlani s kifejezni az orvoszereket, ha ki tudják mutatni a betegségeket.

Csak hogy természetesen az ilyen tárgyalásos budgetvita sokkal nehezebb dolog lenne s sokkal több és fárasztóbb munkát venne igénybe, és amellet kevesebb pausibilis hatással

járna mint ékes dikciókban gazdag beszédekben ismét és ismét feszegetni a közjogi alap tarthatatlanságát.

A millenium és a Csokonai kör.

— Dr. Bakonyi Samu főtitkár iadványa. —

Debreczen, Márcz. 31.

A nagy kérdésben, mimódon ünnepelje meg legméltóbban Debreczen város közönsége a honalapítás ezredéves fordulóját, tegnap nagy lépést történt előre. Fontos nyilatkozatot hallottunk a Csokonai kör szepitészeti szakosztályában, s a szakosztály kibontotta a lobogót, mely a'att a társadalom diadalra vezetheti a magasztos eszmét.

A szakosztály gyűlésén Komlóssy Arthur alelnök előadta, hogy városunkban, a sajtóban társaskörökben igen élénken nyilvánul az ohajtás, hogy Debreczen méltóképen ünnepeljen a honfoglalás ezredéves fordulóján. Ez eszmének vitatása alul a Csokonai kör sem vonhatja ki magát s a szakosztály hasznos szolgálatot tesz ezen ügynek, ha tisztázza a kérdést. Felkéri ennél fogva dr. Bakonyi Samu főtitkár véleményének előadására.

Dr. Bakonyi Samu készséggel enged a felszólításnak, melylyel őt e kérdésben teendő javaslatra úgy a szakosztály elnöke, mint a Csokonai kör elnöke megtisztelték. A tárggyal sokat és komolyan foglalkozott, már előbb is, mivel egyik helyi lap (a D. Ellenőr) őt is megkérdezte: mi a véleménye. Örömmel tapasztalta, hogy az ő nézete közéletünk megnyilatkozott kitünőségeinek legtöbbjével megegyezik. Az ő nézete pedig röviden abban fejezhető ki, hogy Debreczen az által ünnepli legszebben és önmagához legméltóbban az ezredéves honfoglalást, ha igyekszik magához ragadni a harmadik egyetem felállításának ügyét, amelyet az állam is tervez és összes erejével elősegíti az egyetem létesítését Debreczenben.

A Csokonai kör, mint társadalmi és kulturális életünknek egyik zászlóhordozója a legilletékesebben szólhat és javasolhat ebben az ügyben és nem is gondolja ő, hogy valaki érdemleges kifogást tehesse a terv ellen; ha mégis kifogás emelhető, ez csak a terv kivétel és e s e g é r e vonatkozhatik.

Mindenekfelett azokat a tényezőket kell tekintetbe vennünk, amelyekre az egyetem létesítésénél számítani lehet és kell.

Az egyetem felállítását pedig nem tudja misként képzelni, mintha a kollégium egyetemé fejlesztetik. Tehát az egyetem felállításának tényezőiül számításba vehetők: a tisztántuli egyházkerület, Debreczen város a magyar protestáns egyház, a nagy magyar társadalom és maga a magyar állam.

A debreczeni kollégium nem egyedül az egyházkerületé, nem is csupán a ref. egyházé; legább azok a szolgálatok, amelyeket negyedszáz év óta a közműveltségnek, a tudományosságának, a felvilágosodottságának, a szabad eszméknek tett, nem csupán Debreczennek, és a ref. egyháznak hanem az egész magyar társadalomnak, az egész magyar nemzetnek, szóval a magyar államnak váltak nagy hasznára.

Magyarországnak harmadik egyetemre szüksége van. Ezt a felfogást indokolja az is hogy az állam sokat foglalkozott a harmadik egyetem tervével, de eddig azt az eszközök hiánya miatt nem tudta kivinni. Ha a harmadik egyetemet az állam hozza létre, akkor Debreczen eselik az egyetemtől. Mert az állam két várost tett kombinációba: Pozsonyt és Szegedet. Mindkettő mellett nemzeti szempontokat hoztak fel. De ezek a szempontok ép úgy meg vannak Debreczennél is. Ezenkívül az egyetemnek szélesebb és erősebb alapjai vannak meg Debreczenben, mint akár Szegeden, akár Pozsonyban. Azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy Szegedtől sőt Pozsonytól sem várhat az állam annyi támogatást, amennyit Debreczen adhat.

A harmadik egyetem Debreczenben, azonkívül, hogy nagy nemzeti érdekeket mozdítana elő, bá'ran ki meri szóló mondani, létkérdés a magyar protestantizmusra nézve. Létkérdés azért, mert ettől függ a tanárképzés égető kérdésének megoldása. Oda kell tehát törekedni, hogy első sorban a kollégiumban meglévő filozófiai tanszékek egyik fakultássá egészítettessék ki. A kollégiumból egye öre csonka egyetem emne. Ilyenre külföldön számos példa van; a lembergi egyetem is csak a közel múltban lett teljes. Elsőrangú protestáns érdekek az is, hogy a meglévő theologiai tanszakra egyetemi jelleg adassék. Az állam egyik egyetemén kezdte töl fogva áll fenn egy kath. theologia. Kell és méltányos, hogy egy n m állami jellegű, de az állam által

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Tilosban.

Irta: Kemechey Jenő.

I.

Egy apró történetkét fogok önöknek elmondani, amelyből azt a tanulságot kívánom előre is levonni, hogy micsoda veszedelemmel jár az, ha valaki a más vadász-területén tilamaskodik.

A történetke a következő:

II.

Horkay Aladár gyermekkorától kezdve nagy kedvelője volt a vadászatnak.

A Mátraalján lakott, amelytől a jászhatárnak eső lápos, kalokányos tavakban sikongott a kócsag, bugott a kanalas gém s hápogott a bársonyos fejű tőkés kacsa. A dombokba magasló halmok gazos ugaraín csapatostul fészkelte a haris, csipező fürje és bukdácsolt a nyul. Főnn az északi részeken az erdők sűrűjében, törtetve cikizkázott eléje apró, kövér fiaival az agyaras s a lazú t sziklák félelmet-s oronzatáról, hosszú nyakát előre nyujtva, ágas bogas agancsait marjára huzva, tömegestül szökött le a fiatal pagony zsöngé hajtásai közé a szürke király szarvas; a kavicsot hengergető csermelyek tiszta vízében pedig bámész szemü özikék jártak megmártogatni hosszú piros nyelvüket.

Lehetetlenség hogy ezen a tájékon jóvéri és jó ábu ember anélkül elnézegesse falusi, tornáczos uri házában a puskát, hogy ked-

vet ne kapjon a vadászatra s lehetetlen az erdő titokzatos és hüvösítő, mély homályában egy nyári estét úgy eltölteni, hogy aztán az erdőnek, a vizmosás szakadékoknak, a friss zöld leveleknek, a lombok közt áttetsző napsugárzásnak, a füttynek, a dalnak álandó, szenvedélyes vendégévé ne váljék, amiből aztán önkéntelenül is kifejlik benne a turisztika szerete.

Egészen természetes tehát, hogy Horkay Aladár bo'ondjává lett a vadászatnak s a bolyongás poézisének.

Ejbe nyuló hosszú estéken át, kötésig érő vad vizekben állva, türelmesen leste a húzó kacsákat, amint elnyult testtel gyorsan csattogtatva szgrnyaikat, megzavarák a feje fölött a levegőt és bujta napról napra az erdők sűrűjét s mászta sulyos, szögös csizmákban, a hegyek meredek ormait az illanó özek után.

Egyszerre valami belső horzsolást érzett a mellében.

Ej, ha! — gondolta, — valami bajom van. — Különbén vigye a manó. Katona dolog.

Ujra csak vadászott.

Hanem a saigás a mellében nem szünt meg másnap, sőt harmad napra sem.

— Csak nem leszek talán beteg? — kérdezte önmagától. — Bolondság! tépelődött tovább, — majd elmulik.

De biz az nem mult el.

Aki még sokasem volt beteg, az az első „aggályos változástó“ is megriad. Horkay Aladár sietett a járási orvoshoz, dr. Stummel Jusztin urhoz.

Ez a doktor kegyetlen ember. Alaposan

megdöngyözözte Horkayt s legvégül résztvevő arczczal kije'entette, hogy a baj fölötté sulyos, a tüdőbetegség kétségtelen szimptomáit észlelte a baj kuforrása az éjnapon át való vadászati törődésből bugyog elő és ha a beteg nem fordít egy nagyot, de igen nagyot a szokásain; hát akkor aligha hallja meg a jövő anyáron a haris karicsolását.

Bármily vakmerő legyen is különben egy harminczöt éves, edzett ember, ha az orvos; majdnem könyes szemekkel, avval rukkol ki előtte, hogy derék barátom, meg fogsz ha'ni még pedig rövidesen; hát biz akkor megrettenésbe csap át a vakmerőség s az emberfia olyan levert arczczá, melre horgasztott fővel, szánsalmat gerjesztő bandukolással fog haza sompolyogni, amint azt végtől-végig megeselekedte Horkay. Ambátor nem szokatlan jelenség az a tapasztalat is, hogy a rémjósló orvosok beteget a be nem szedett orvosságtól gyakorta sie nek kivergődni ha'los betegségükből.

Horkaynak is voltak valamelyes reménysegei. És a doktor ur sem volt képes legalább a felesége előtt eltitkolni, hogy — Ist-n bocsássa vétkét — füllentet, még pedig jócskán.

Gonoszkodó hamis ábrázattal állott meg felesége előtt.

— Ugy látszik sikerülni fog — suttozta, — visszatartani a vadásztól. Az utóbbi időben már minden vadat ellőtt előlem. Most legább szabad a vásár nekem is. Fogok is löni özet, sőt szarvast is. Igen is szarvast. Az agancsai-ból fogast csinálók az előszobába, vagy kitömöm az egész hatalmas állatot s a fejére czedulát ragasztok, ezzel a fölírással: „Lőtte dr. Stummel Jusztin.“

is segélyezendő egyetemen legyen protestáns theologiai fakultás.

Ezt az említett áltami segélyezést, teljes joggal igényelheti és elvárhatja a debreczeni harmadik egyetem, elvárhatja viszonzásul az államtól a protestáns egyház, mely századok folyamán át annyi d'csőséges érdemet szerzett a magyar nemzetiség, szabadság és alkotmány fenntartása és megmentése körül.

Az áltam köszönettel és örömmel fogadhatja ezen harmadik egyetem felállítását, — amennyiben ennek alapítása nem fog egészen az ő vállaira neheznedni.

Debreczenben a jogi, theologiai és bölcsészeti fakultáson kívül még az orvosi szak előfő-tétele is megvan a most épülő nagy kiterjedésű mintaszerű közkorházban, melynél egy szülészeti tanfolyam szervezését már is tervbe vette az orvosi gyógyász egyesület. Ez — úgy mond a szónok — az ő nézete általánosságban hogy t. i. mi volna a legmértöbb emlékmű, melylyel Debreczenben a honalapítást meglehetne ünnepelni. Egyetem alapításnál szebbet és nagyobbát gondolni sem lehet.

Elősméri, hogy a kivihetőség nehéz sőt kényes kérdés. Mert a ki legjobban ki fejleszteni az egyetemet, a kollegium pedig felekezeti je egü. Az tehát az első kérdés; ki vegye kezébe az ügyet, ki tegye meg az első lépést az egyház kerületé vagy pedig Debreczen város?

Ő úgy véli, leghelyesebb 'esz, ha a Csokonai kör, mindakét erkölcsi testülethez felterjesztést intéz az iránt, hogy mindakettő bizottságot küldjön ki e kérdés megvitatására. E bizottság feladata volna azután, ha ugyan osztják az egyetem eszméjét amiben nem lehet kétkedni hogy a többi más tényezőket is bevonja az érdek közösségbe.

Részletekbe ezuttal nem bocsátkozik. Ezt feuttartja magának a Csokonai kör választmánya elé terjesztendő jelentése számára amelyben számadatokkal is fogja bebizonyítani a terv kivihetőségét.

Komlóssy Arthur úgy vé eményezi, hogy ezuttal ne tenné a szakosztály vitatárgyává a kérdést; szor tkozzék csak arra, hogy tovább mi történjék ezen ügyben: az irodalmi szakosztály is felszólitassék-e, vagy pedig egyenesen a nagy választmány elé vitessék az-

ügy, ahol a tagok elmondhatják a maguk véleményét.

Ő is helyesli, hogy a Csokonai kör a két nagy tényezőt: az egyházkerületet és Debreczen várost közös értekezletre összehozza a millineum megünneplése kérdésében.

Márk Endre indítványára a szakosztály végül kimondja, hogy szükségesnek tartja hogy Debreczen város a honfoglalás ezredéves ünnepét megünnepelje és hogy ez legmértöbbben az egyetem felállítása által történhetik. Az irodalmi szakosztály és a nagy választmány pedig megkerestetik ezen ügy tárgyalása és támogatása végett.

Ezzel a nagyérdemű ülés véget ért.

A tót klapcezek.

— Ruy Blastól. —

Azt hiszem klapcezek hívják tótul a gyerekeket.

Ilyen klapcezekben meglehetősen hiányosság van a felvidéken, de a mi kevés van, az is sok. Mert a tótnak az ő kies hazája sok követ, fát ad, de krumplit meg zabot keveset s a szülők a klapcezeket alig bírják eltartani.

A klapcezek azért csak felnő valahogy s lesz belőle drótos, fakanácsináló és ablakos. A ki pedig nem volt ilyen, talán életében sem látott tisztességes kenyeret, még talán hallomásból sem ismerik a jó alföldi brugót.

A beavatottabbak már hallottak valamit róla s éppen azért, midőn hallották a sokat emlegetett:

„Bis dat qui cito dat”-ot

ezt így fordították le:

— Biztat, ki cipőt ad.

Mert az kellene a szegény tótnak és nemcsak a mostani speciális esetben.

Bi onyos ugyanis, hogy a tótoeszkák sovánny földje nem képes őket tisztességesen eltartani s a tót atyafiak ki akarnak vándorolni Amerikába. Csak hogy Amerika azt mondja, hogy neki a szegény ember nem kell s visszaküldi őket a határától, ha sikerült oda ki szökniök.

De hát nem lehetne a tótoeszkákat — Magyarországra vándoroltatni ki és jó magyarokat nevéni belőlök?

Az első ilyen eszméje az aradi királyi tanfelügyelőnek származott. Az újságíróknak megtetszett az eszme és úgy telebeszéltek a publikumot, hogy valóságos „klapecz-láz”, fogta el a közönséget. Az volt a cél, hogy Árvából meg Trencsinszki sztolicziból behoznak száz azaz száz tót árvagyermeket és kioszják a publikum között.

A közönség törte magát utánuk már jó előre. A mesteremberek inasnak, a vendéglősök kis pinczérnek, a nagy urak kis inasnak keresték őket úgy hogy a klapcecz-készítben valóságos hausse állott be és nem is volt elegáns család az, a ki nem kiálthatott így fel:

— Nemsokára tót gyerekünk lesz!

Amint megérkeztek a vasuton egy fészol-gabiró meg egy árvagyám kíséretében, ezer meg ezer ember várta őket. Biz azok furcsán néztek ki, de nem debreczeni értelemben, vézna, csúnya képű, pisze orru teremtések voltak, de hát milyenek lettek volna? Hisz azért tótok az istenadták!

A közönség azonnal megrohanta őket és csakugy markolászott a tót gyerek kben, éppen a legesunyábbakat válogatva ki. Formaliter elrabolták őket, úgy kellett a rendőrségnek közbe lépni és karhatalommal visszavinni a klapcezet a hatósági emberek elé, hogy onnan oszszák ki.

Emlékezem egy kis tót zsidó fiúra, akiért három nagy kávé versengett s a legnagyobb kávé lett, mert 50 pengő forintot ígért érte jótékony ezéla. A fiu azonban odakötözte magát az asztal lábához és kiabált a „mamacsku” után. Az is igaz, hogy ezt a gyereket az anyja a teknő alá rejtette, hogy meg ne találják a törvény emberei, de megtalálták és elhozták, mert szerettek megszabadulni a sok szegény klapceztől. Akkor a kávé marczipánnal sem tudta elcsalogatni s most meg tőle nem lehetne elcsalni marczipánnal se.

Ezek a kis gnómok igen ügyeseknek bizonyultak. Tanulmányok és okosak mint a majmok. Bár az első időben nagyon ragaszkodnak köves hazájokhoz, el is szöktek számosan, persze, semmit se tudva, merre mennek, de a hatóság mindig türelmesen vissza vitte őket. Most már bottal is alig lehetne őket kiverni Aradról s olyan jól megtanultak magyarul, hogy csak a tótoeszkák kiejtésök árulja el őket, meg a, hogy a pisze orrukba arczuk feleme-

Kéjes öröme! dörzsölgette össze a kezeit, megvakarta a feje bubját, végül pedig a tükör elé állott és ott gratulált magának.

— Mégis csak okos ember vagy te Stummel Jusztin.

Másnap fölkeres'e betegét és újra rája ijesztett. Amikor szóval nem győzte, könyveket olvastatott vele, amelyekben vad viharos éjszakai sötétségbe mártott tollal valának leírva a mellbaj veszedelmes borzalmai.

Ez hatott.

A vadász ember nem igen hisz a szónak. Megszokta, hogy a mások állításait csak nagyon is megrostáltan vegye be. Hanem ezek a könyvek, ezek a nyomtatott igazságok megrendítették Horkayt.

Otthon maradt.

Nem járt többé vadászni.

Pedig biz azt nehéz volt csöndes, holdvilágos esteiken, (egyedül ülve a tornácosz eresz alatt, pipaszó nélkül) végig nézni: mint csap be egy-egy sűrű fogolycsapat a friss buza tarlóba.

Amikor a Má'ra kékbe hajló, imidőbb sötétzöld vállaira tekintett, szinte azt hitte, hogy a nedves levegő gyöngye szalonka piszszegést dédelget feléje. Azt is hitte, hogy a hegyoldalnak még lábán álló, de már röpülni készülődő zabvetését nem is annyira a fuvallom, mint inkább ciklázó, hentergő vadak hullámozgatják meg.

Azokban a pilanatokban pedig határozottan kinokat állott ki, mikor a kékes örök ködbe burkolózott. vad sziklás messze nyuló határol többszörösen hangzott vissza a vadász-kürt mely

bugása Ott bizton vadásznak a czimborái avagy éppen jött-ment idegen vadorzók.

Ha egy-egy ág megroppant a tejede mes kuria kertjében, szimatoló róka leskelődő ugrándozásait véte hallani.

És nem buvhatott csöndes, nesztelen léptekkel meglesni és ledurrantani a ravasz állatot, mert Stummel dr. megtiltotta.

— Elpusztítja a nyulaimat, meg a kedves foglyaimat! kiáltotta s napestig duzzsolt, veszekedett a cselédjeivel; végtére pedig már-már odajutott, hogy benéz Egerbe, Gyöngyösre, vagy átrándul Borsodba leány nézőbe.

Kétségbejítő gondolat szállotta meg. De csak egy pillanatra.

Meg fog házasodni.

Családi járomtól szüz nyakát oda hajtsa egy asszony kormányra a? Ezt nem teszi. Romlott tüdővel, beteg me lel nem házasodhatik. Mit tegyen hát?

Szóval a lehető legboldogtalanabb embernek érezte magát. Mert még csak ha a vadakat hagyta volna oda más martalékának, azt még csak elszenvédné, ha gyötrelmessel is. De édes istenem, az erdőbe gallyakat tördelni, vad virágot és szamóczát szedni sok piros képű, pór menyecske jár. És Horkay bolondult a természetért még az asszonyban is. Valahányszor erre gondolt: olyan egészségesnek érezte magát, mint a makk.

Hanem meg volt rökönnyödvé illőképen.

A Stummel dr. rémitései hatottak.

Minden héten kétszer átkocsizott hozzá csöndes gördüléssel, nehogy a mellének megártson. Eddigi látogatásait délelőttönként tette meg.

Most délután hajtattott át. És nem bánta meg ezt az időválasztást.

A doktor ur oda volt a járásba. Ez amnyit tesz, hogy cserkészni volt a Horkay revierjébe, ahonnan tilalmas idő ide, tilalmas idő oda, napról-napra hozott va' amit terítékre.

No, hanem otthon volt helyette a felesége.

Horkay egy kissé elbámult, amikor az üde arcu fiatal menyecskét meglátta.

A maga vadász fejével ilykép fogta föl a kis asszonykát:

Fiatal, könnyű és karsu, mint a mult tavaszi őz kora téiben, mikor már az első dér lesorvasztotta a fiatal hajtásokat, a melyekről táplálkozott s most még nem szokott hozzá az új eledelhez, a deres galyhoz, de azért gyönyörrel csipegeti le. Érzí, hogy édes, kel emes as új táplálék talán többet is összeropogtat belőle, mint amennyi orvosilag megengedhető: és csodálatos mégis vékonyabb, karsubb lesz tőle, de csak a másik év kora tavaszodásáig, amikor karsuságát veszteni kezdi s ekkor — bejő a vadásztalalom.

Az asszonykának nagy és szelid szemei vannak. Eppen, mint egy özikeknek. Még a hajszíne is hamvas-szürkébe játszik.

Könnyen ugrott föl a fehér kerti székről, hogy a vendégnek szivarért fusson s olyan bá-mész, naiv arczocskát tudott vágni a hihetetlen vadászkalandok halatára, hogy Aladár ur akaratlanul is özne nézte.

Elhatározta, hogy minden orvosi tilalom ellenére vadászni fog, sőt a vadorzásól se retten vissza.

(Vége köv.)

lése nélkül is beeshetik az eső ha akar. Aradon divat volt akkor olyan vendéglőbe, kávéházba járni, ahol ilyen tanulékony kis portékák voltak és ki-ki segített egy-egy követ (no meg egy hatost és krajczárt) lerakni a klapecz magyar nyelvi tudományának épületéhez.

Nos, nem lehetne ezt gazdag Debreczen városában is megcsinálni? A mesterembereknek itt is kell inas, a gazdáknak „kis szóga“ az mi közönségnek olyan groomszerű jószág? Hiszen a gyermekek is szívesen eljátszogatnának kis atyáukfiával, akikkel egyrészt jól tennék, másrészt a hazafiság oltárára ádoznának. Mert ilyen mi a legjobb szer a pánsz lávizmus ellen. Mert fogadom istenem, hogy ha az a klapecz a vendégszerető Debreczen jőféle eledelne nevedkedett fel, beszélhet annak akármennyi pánsz láv izgató

A felvidéki közműve ödési egyesület tárgyhelyén átiratot intézett Debreczen város tanácsához, hogy pártolja az eszmét. Mi is ajánljuk ezt ugy az intéző körök, mint a humánus érzelmi közönség figyelmébe, fogjon el minket a klapecz láv, mert ez a hazafiság és humanitás láza.

Napi hírek

— **A Fröbel-gyermekkert egyesület** tegnapi közgyűlését Buzás Elekné elnöklété alatt. Bakos Imre titkár felolvasta az évi jelentést, melyből kiemeljük a következőket: Az egyet az idén is közeledett anyagi önállósága felé s a látogatottság évről-évre emelkedik. Januárba járt a kertbe 32. februárban 26, legtöbb járt szeptember és októberben: 40—45, úgy hogy több gyermek már nem volt felvehető. A tandíj bevétel kitett 824 frt 25 krt, a város adott 200 frtot, a takarékpénztár, gőzmaom és Zichy Géza gróf összesen 80 frtot. A vagyonszaporulat 318 frt 22 kr. az összes vagyon értéke 8188 frt. A jelentést örvendetesen tudomásu vették és a felmentvényt megadták. Ez után kimondotta a választmány, hogy ezentul ingyenesen 2 gyermeket vesz fel a kertbe. Kimondot a továbbá, hogy a közönség adományát 280 frtot „ingyenóvó alap“ czimen fogják kezelni. Utasított a választmány, hogy az egyesület alapszabályait módosítsa. Ezután elnökő a maga és tisztársai nevében emondott és megejtett a tisztújítás. Elnökké megválasztott egyhangulag Varga Ferenczné, alelnökké Bekény Péterné, titkárrá dr. Bakos Imre, ügyvéd Marton Kálmán, orvosok dr. Sarvay Gyula és dr. Legányi Gyula, pénztárnok Marton Imre. Választmányi tagok: Buzás Elekné, Legányi Gyuláné, Berger Henrikné, Szikszay Gyuláné, Beke Lászlóné, Hutiray Béláné, Konrád Jánosné, Donogán Istvánné, Benyács Emilné, Markus Miksáné, Riesz Lipótné, Erber Vilmosné, Csanak Józsefné, Dóczy Geodeon, Szedlák József, Sesztina Lajos, Laczko Károly és Biró József. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **A tornaegylet gyalogversenye.** A tornaegyletnek tegnapi este tartott választmányi ülésén végleg megállapították a Május 22-én tartandó gyalogverseny módozatait. Kiindulási pont a Collégium. Utirány Bösörmény, Hadházs vizsafelé a hadházi uton bejövet a Csapó utcán, Vár utcán s Péterfián keresztül a versenyzők kimennek a Margit fürdőhöz, hol egy kis kitértől zászoló lesz a végpont. A távolság: 50 kilométer, melyből egy kilométert átlag 8 perc alatt kell megtenni a versenyzőknek. Indulás lesz reggeli 4 órakor. A versenyzőket megérkezésükkor Nagy Ferencz egyleti elnök fogja fogadni. Megérkezés után villás reggeli lesz a Margit fürdőben, este pedig bankett. Verseny intéző lesz: dr. Kenézy Gyula. Versenybírák: elnök: Bekény Péter, Liszka Nándor, Gyürky Sándor, Nagy Kálmán, Lovász János. Indító: Chappon Károly. Jegyző: Dr. Orbán József. Táv mérő: Dr. Nagy Kálmán és dr. Márton Kálmán. Időmérő: Márton Imre és Orosz Sándor. Orvos: Dr. Csikos Sándor. Díjak lesznek: első díj: Arany érem és bajnokjelölti oklevél második díj ezüst érem, harmadik bronzérem.

— **A Csokonai kör szépitészeti szakosztálya** tegnapi ülést tartott Komlóssy Arthur elnöklété alatt. Minekelőtt a kör választmánya évi jelentése számára a szakosztály működéseiről szóló jelentést állapította meg. E jelentés kiemeli a város általános utcaszabályozására és egy félmillió kisajátítási alap létesítésére nézve a városhoz beadott indítványt, gyűjtőbizottság alakítását a Csokonai kör ház alapja érdekében; Csokonai szülőházának megjelölését emléktáblával, az emlék kertek fenntartása és rendbehozása és a Komáromy háznak emléktáblával leendő megjelölése iránt tett lépéseket. Kimondotta továbbá a szakosztály, hogy a várostól porondot kér az emlékkerti utak befedésére és kéri fogja a várostól az emlékkertek fenntartására megszavazott 600 frt évi segély kiutaltványozását. Ezután bemutatták Domokos Kálmán által a Schlick féle gyár és Németh Gyula helybeli akatos által a Csokonai szobornak vasráccsal való körülkerítésére néve tett ajánlatok. A pesti Schlick gyár három öntött vas mintát és költségvetést, Németh Gyula vert vas mintát mutatott be. A Németh Gyula vert vas rács kerítése méterenkint 20 frtba, a Schlick gyára az Eötvös szoborhoz hasonló minta szerint méterenkint 14 frt 80 krba kerülne, melyhez még a szállítási költség és egy oszlop mintázásának költsége járulna. A többség az öntött vas rács mellett nyilatkozott, mely igen diszes mintázat. Domokos Kálmán ennél fogva megbízott, hogy rendelje meg a vasrácsot a Schlick gyárnál és gondoskodjék annak felállításáról. A felállítást helybeli lakosokra bizzák. Az emlékkertek kerítésének kijavítása is már el van rendezve. Ezután a milenium ügyét tárgyalták, amiről lapunk más helyén irunk tudósítást.

— **Nyilvános köszönet.** A István gőzmalom igazgatósága a joghallgatók segítő egyesületének 20 frtot adományozott, mely nemeslelkű adományért a választmány nevében legmélyebb köszönetemet fejezem ki. Debreczen 1892 Márcz 30 Ujfalussy Dezső elnök.

— **Hivatalos eskü.** Gróf Csáky Adorján bejelentés hivatali fogalmazó és Boldizsár Kálmán közigazgatási gyakornok a mai tanácsülésen tették le a hivatali esküt.

— **A munkás dalegylet sikerűt hangversenyt** rendezett tegnap este Weber Izidor sör csarnokában, mely teljesen megtelt a látogatókkal. Belépti díj nem volt, de az érkezők önkéntes adományokat tettek be, úgy, hogy a tisztajövedelem (a rendőrségnek tett kiadások leszámitásával) 20 frtot tett ki. A Boros Lajos karnagy vezetése alatt szépen előadott dalokat a közönség mindet megtapsolta. A színeteket Kiss Pista jőnevű zenekarának zenéje töltötte ki.

— **A tavaszi szelek.** „A tekintetes városi tanács rendeletéből megérkeztek a tavaszi szelek miné fogva mindenki hosszú vizet és tei létrát tartson magánál.“ Így hirdette azt hajdan a more patrio kisbíró, most azonban a tanács meglegszik azzal, hogy ez uton is szigoruan kihirdeti, hogy a ki vízzel telt hordót nem tart az udvarán, az szigoruan megbírságotlatik.

— **Vonatkozás.** A tegnapi délutáni budapesti vonat az óriási szélvihar folytán 3 órai késedelemmel érkezett be Debreczenbe.

— **K. Hegyessy Mari,** a nemzeti színház művésznője vendégszereplési célból ma délután 3 órakor Debreczenbe érkezik és az Angol királynő fogadóban lesz szállva.

— **Szirmayné művirág kiállítására** már nagyban készülnek. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester e célra átengedte Szirmaynének a városház nagytermét s annak berendezését tegnapi megkezdték.

— **Csillaghullás.** Ugy augusztusban, mikor odafenn megbomlik az égi rend és a csillagok nyakra-főre hullanak le a menyboltozatról, meg hagyatik bakáéknak, hogy a lhu lott csillagokat magazinba rakják. Így márczius végén az

tán a huszárok ezredese belemarkol ebbe a csillagos magazinba és tele marokkal szórja azt a huszár önkénteseknek már t. i. azoknak, akik megérdemlik. És a debreczeni huszárönkéntesek meg is érdemelték, mert olyan tanulást fejtek ki, hogy tizen átugrották a káplári sarzsit és egyenesen „firer“ urak lettek. Nagy sor ám az a csillaghullás, mert az égi csillaghullás nem használ senkinek, legteljebb a napnak, melynek melegét növeli, de az nagyon használ ám a huszárönkéntesnek, a ki most már nem köteles minden smaroczer káplárnak szatutalmi, sőt most már ő neki riktájoznak, de főleg nagy fontosságu azért, mert az önkéntes az ilyen posztó csillaggal szerzi az — arany csillagot. Az ideai csillaghullásnál a huszárönkéntesek közül szakaszvezetők ké nevezettek ki: Báró Fleischhacker Hugó, Malatinszky Lajos, Bakir Tuzlics bég, Örley György, Bogdán Adorján, Teleki Feri gróf, Ledig Dezső, Holtzspach Endre, Kintzig János; káplárók: Bulster Ágost, Csorvássy Miklós, Kerekrethy Miklós, Lichtmann Mór, Hollán Jenő, Boronkay László, Mezössy Béla, Zsiross Lajos dr., Jármy Jordán, Bernáth István. A mi csillagot még meghagytak az ezredesek magazinjában a huszárönkéntesek, azokat most fogják kiosztani a gyváradon a baká-önkéntesek között, kik most altisztvizsgáznak.

— **A pinczeregylet** Margit-fürdőbeli theaestélyén nem volt ugyan belépti díj, de a rendezőség elfogadott önkéntes adományokat. E czimen befolyt 52 ft 10 kr, melynek felerésze a felvidéki inségesek másik fele pedig helyjótékony célra fog fordíttatni.

— **Az alsó nyírvidéki vízlecsapoló társulat** választmánya a társulat megalakulása után ma dé. e. tartotta első ülését Debreczenben. Jelen voltak: gr. Szapáry György (a miniszterelnök fia) elnök, Simonffy Imre alelnök, Vinnay Géza kurtmárnok, Kovács Sándor t. főügyész és Balogh Mihály főmérnök Debreczen, Bernáth István Babics József, Gaál Elek, Reviczky József, Szogyény János, Fráter Imre, Szabó Kálmán, Mikolay Lajos gróf Károlyi Tibor képviselőtében, Kiss Elek a n. váradi káptalan részéről Gortvay Bertalan Patay Ferencz képviselőtében, Dessewffy Kálmán, Budaházy Gyula, Szent-Királyi István br. Vécsy József részéről, és Ujfalussy Endre. Az ülésnek két tárgya volt. Az elnök előterjeszti, hogy a földművelesügyi miniszter a társulat alapszabályain többféle, formásokra vonatkozó módosításokat tett és bemutatja az ekként módosított alapszabályokat, melyeket a választmányi tudomásul veszs megbizsa az elnökséget, hogy azokat négy példányban kiállítva és Bernáth István, Fráter Imre, Gaál Elek és Babics József választokkal is aláírva terjessze vissza a miniszterhez. A másik tárgya volt az ülésnek a társulat működése megkezdésére nézve szükséges előmunkálatok elrendelése és ennek folytán egy küldöttség alakítása, mely a Berettyó vidéki társulat által kiépítendő kék-kálló fősatorna építése ügyében a Berettyó társulattal érintkezésbe lépjen és az alsó-nyírvidéki vízlecsapoló társulat hozzájárulási költségeit megállapítsa. Ezen küldöttségbe megválasztottak gr. Szapáry György elnök, Simonffy Imre kir. tan. polgármester alelnök, Babics József, Fráter Imre, Gaál Elek, Reviczky József és Balogh Mihály. A kék kálló fősatornának kiépítésére a miniszteri engedély rövid idő múlva kiadatik.

— **Kiegyenesített utca.** Nagyuj-utca, melynek felső része egyenes mint a nyíl, szép két ház sorral van beépítve, köveve és fásítva van, alsó részén eddig sehogysem akart épülni. Ez elmaradásnak az volt az oka, hogy az utca alsó részén nagy ívet formáló görbülés van s a háztulajdonosok nem érezték kedvet hozzá, hogy az utca közepére építkezzenek. Már pedig szabályozási vonal szerint a déli ház sor épen az utca közepére jön ki. A hatvan-utczán építendő reáliskola és az ehhez nyitandó új utca neki bátorította az építkezéshez a nagyuj-utcaikat és a tartózkodást Nagy János szijgyártó törte meg, aki 1684. sz. telkén épített csinos házat, mely a régi utvonaltól 10 méterrel jön kijebb, minek folytán a csatornát és a gázvezetékét is át kell helyezni. Remélhető, hogy ez az építke-

zés többet is von maga után s akkor a nagy-
uj-utca egyiké lesz a város legszebb mellék-
utczáinak.

— **Gondos csomagolás** czim alatt lapunk
mult heti pénteki számában közöltük a keres-
kedelemügyi miniszter rendeletét pezsgőt, folyá-
dékot és más kényesebb tárgyakat tartalmazó
postai küldemények csomagolása tárgyában. E
rendeletre, melyet ma a helybeli posta és tá-
virtda hivatal főnöke is beküldött hozzánk, is-
mételten felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Halálozás.** Jene y Ferencz a Kunz
ezég helybeli fiók üzletének éveken át üzletve-
zetője, házbirtokos tegnap d. u. szélhűdés miatt
váratlanul elhunyt. Temetése holnap d. u. lesz
n. csapó utczai házából.

— **A nőgyógyászati kiállítás** igen
sikerült. Igérkezik és városzerte pártó ábra
talál az intéző bizottság mindent is elkövet an-
nak sikere érdekében, s fáradságot nem kímélve
jár házról házra, hogy a „tündércakcsókat“ rész-
vételre bírja. De lesz is szép eredmény. E
tárgyban e hivatalos értesítést vettük: A Nő-
gyógyászati bizottság által rendezendő női kézimunka kiállítás-
ra vonatkozólag van szerencsém közzé tenni
hogy a kiállítandó tárgyak f. 1892. Ápril 1-től
10-ig jelentkezésbe az elnökségnél (Péterfia
utca 974 sz. a.) irásban vagy személyesen s
ápril 10—13-ig bezárólag adandók át az új ár-
vaház épületében, a kiállítás helyén. A kiállítás
Ápr. 16-án d. e. fog ünnepélyesen megnyitást
Debreczen 1892. Márcz. 30. Veres János a t
m á r y Teréz elnök.

— **Pályázatok a nyári szinkör tervezé-
sére.** A nagyerdőn építendő nyári szinkör ter-
vezésére hirdettük szűkebb körű pályázat ma
este jár le. — Délig egyet en egy terv és
költségvetés érkezett a polgármesteri hivatal-
hoz. De ez a terv mindazoknak akik látták,
tetszését megnyerte. Készítője a városunkban
most etelepedett fiatal műépítész és szabadsá-
gon lévő tűzérhadnagy: B e r n o v i c s
Gusztáv. A terv hét táblán feltünteti a távlati
képet 1:200 arányban, a homlokzatot 1:100
arányban (mindkettő gondos kivitelű toll rajz)
továbbá a földszinti, első és második emeleti
alaprajzokat, a nézőtér és a szinpad kereszt-
metszéit és a hosszmetsetet. A szinkör 2086
nézőre és a színház építészeti legújabb követel-
ményei szemmel tartásával van tervezve. A
költségek a város által meghatározott 30,000
frtot nem lépnek túl. A nézőtér patkóalakú, 20
páholyal: a földszinten 452 ülő és 400 álló-
helylye az első emeleten 528, a második 608
személyre van hely. Kijáratokról, lépcsőkről bő-
ven van gondoskodva, ugyszintén szellőztetésről
is. A szinpad egészen el van különítve a néző-
tértől. Szélessége 17 méter, mélysége 13 m;
magassága a zsinórpadról 14 méter; hátul
az erdő felé kinyitható. — A szinkör favázás,
a homlokzat két sarkán magasan kiemelkedő
tornyokkal díszített csinos épület. A fedél kát-
ránys papir.

— **Kereskedő ifjak dalestéye.** A helybeli ke-
reskedő ifjak önképző egyesületének dalköre
április hó 9-én, szombaton a „Margit“ Fürdő
disztermében Rácz Károly zenekara közreműkö-
dése mellett zártkörű dalestélyt rendez, követ-
kező műsorral: 1. Népdal „Cserebogár“ Hubert
től. 2. „Hunyadi“ Erkeltől Rácz Károly zene-
kara kíséretével. 3. „Tihanyi Echó“ Mácsay S.
től. 4. „Virágnak mondanak“ Heim-től. 5.
„Király induló“ Hubertől, Rácz Károly zene-
kara kíséretével. A dalestély 9 órakor kezdő-
dik. Beléptidij 60 kr. Pártoló tagok szabadje-
gyeiket használhatják.

— **Fekete himlő Nagyváradon.** Nagyvára-
don az a megdöbbentő hír terjedt el, hogy a
város közepén lévő honvéd laktanyában a fe-
kete himlő járványosan terjed. Tegnap három
beteget szállítottak a kórházba, a kik közül egy
meg is halt. A kaszárnyának azt az osztályát,
melyben a himlő betegeket elhelyezték, dezin-
ficiálták, hogy a járvány e terjedésének elejét
vegyék.

— **A debreczeni kereskedelmi akadémia**
ifjuságának szombaton f. hó 26-án tartott dal-
és zeneestélye alkalmával me'y az akadémia se-
gélyző egyetel javára összesen 185 frt tisztajöve-
delmet eredményezett a következő felírté-
tések történtek: Zádor Lajos, Kaszanyitzky

Endre, Alter Károly 5—5 frt, Dr. Bayer Fe-
rencz, Reichmann Ármán 4—4 frt. Kardos László
3 frt, Szójka Gyula, Fábrián L. Mór, Baum
Miksa, Dr. Szántó Sámuel, Klein Mór, Jámor
Ferencz, Biederman József, Jaszencsák Sándor
2—2 frt. Bodnár Géza, Mayer Jenő, Lukács
Ármán, Schwarcz Vilmos, Fabriczius Géza, Kun
Ignác, Löfkovics Arthur, Steinfeld Antal, Falk
Lajos, Lichtschein Sámuel, Weisz Mór, Rosen-
berg Ernő, Szuhnyi Tibor, Reiter György,
Tóth Kálmán, Tisztaváry Dezső, Stuller Béla,
Beke Károly, Reichmann Sámuel, Szedlák Józ-
sef, Materny Lajos, Neumann Mandel, Sorger Józ-
sef, N. N., Spitz Gyula, Hadházi Ferencz,
Patzauer Arthur, Stern József, Dr. Löfkovics
Márton, Csipkés Károly, három karczagi, Lusz-
tig Károly urak 1—1 frt, Kacsó Ferencz 60
kr. Szirmayné Mészáros Julia urhölgy 2 frt.
Összesen 79 frt 60 kr. Fogadják a nemesszivü
adakozók segélyző egyetelünk nevében mondott
hálás köszönetmet. Dr. S z á n t ó Sámuel a
segélyző egyetel elnöke.

— **Nagy szerencsétlenségtől** mentette meg
Dorog városát az ottani tűzoltó testület mint
nekünk írják. E hó 30-án dühöngő szélviharban
mely épületfedeleket szagatott, élőfákat tördelt
derékba, tűz ütött ki éppen a város közepén.
A pék műhelyben. A rozoga tető csak hamar
lángra kapott, de a tűzoltó főparancsnok Dr
D e m k ó Agoston s kised csapatja mindenerőt
megfeszített, hogy a szerencsétlenséget megaka-
lyozza. A dühös szélviharban sikerült tetőzetek
letépni s a szél kezéből a tűzcsóvákat kiragadni.
A tűz őszei felett diadalt vett tűzoltóság a
késő éji órákban is roham készen állott a vészes
épület fedél romjai felett. Különös szerecsére
azonban a tűz szikrái sehol sem okoztak vesze-
delmet.

— **Elvesztett egy szegény cselédleány**
Bosznaytól a Payer üzletig menve 8 forintot, a
becsületes találó kéretik, hogy vigye a ren-
dörs gre.

— **A munkás dalegetel** tegnapi estélyének
tisztja jövedelme 12 frt 41 krt. tesz ki, melyet
az árvamegyei inségesekhez leendő eljuttatás
végett mai napon szerkesztőségünkben átadtak,
mi pedig azt ugyancsak ma a polgármesteri hiva-
talhoz felküldöttük.

— **Egy kis tévedés.** Beállit egy héber
polgártárs a szerkesztőségbe, s mint afféle
óhithü orthodox le sem veszi a kalapját, csak
ugy motyogja:

— Jó napot kérek alásan!

— Adjon Isten! Mi tetszik?

Erre benyul a zsebibe, nagy nehezen elő-
keresgéli zsiros bugyellárisát és kihuz abból
egy még zsirosabb osztrák értékű forintot.

— Ah! Az árvamegyei inségesek javára?

— Nagyon szép. Köszönjük.

Nagyot néz erre a mi polgártársunk, és
meglepetve motyogja tovább:

— Wie heiszt? Bin ich denn meschü?

Kérek alásan. Csak azért gyüttem, ha tetszene
szives lenni ezt a forintot felváltatni.
Apró pénzre volna szükségem!

Különfélék.

* **A czár és Milán.** Mohrenheim orosz
nagykövet állítólag arról értesítette a Milán ex-
királyt, hogy a czár megengedi neki Oroszor-
szágban való honosítását. Milán n e g y e z e r
r u b e l t kapna havonta az orosz kormánytól,
de ezt megvonnák tőle, ha Oroszország enge-
delme nélkül Szerbiába menne. A Liberté jelenti
hogy a czár elvállalta a kezességet ama kölcsö-
nért, melyet a szerb exkirály Oroszországban fel-
akar venni.

* **Az E. M. K. E.** ez idei közgyűlését fel-
készítő munkálatok serényen folynak. A progra-
mot már e napokban fogják végleg megálapí-
tani, ugy hogy a meghívók szétküldése már meg
is kezdődött. A közgyűlésre, mely június 8-dikán
lesz, meghívják az itt tartózkodó főhercegeket
a kormányt, a főpapokat, a főrendiházat és a
képviselőházat, az összes vidéki választmányo-
kat valamint a rokonzélu egyesületeket a C s o k
o n a i k ö r már meg is kapta a meghívót. A
A közgyűlés napján bankett lesz, es'e pedig a
Margitszigeten táncmulatság. Gróf Zichy Géza

intendáns a tervezett színházi disze'adásokhoz
nem adhatta beleegyezését, mert éppen ugyan-
azon napon fognak a koronázási jubileum alkál-
mából diszeloadást rendezni. A választmány ugy
akar segiteui a dolgos, hogy minden színházban
bizonyos számú helyeket foglal le a vidékről
feljövő tagok számára. Az együttes testületi
érkezés jun. 7-én d. u. 2 órakor az erdélyi rész
felől a fővárosba menő gyorsvonattal történend
A közgyűlésen diszmagyarban vagy salon öltö-
zékbenjelenhetnek meg.

* **Sok az ügyvéd, kevés a per.** A buda-
pesti ügyvédi kamarához több ügyvéd kérvényt
készül benyújtani, hogy az ügyvédek megélheté-
sének kérdését valamiképp rendezze. Az ügyvédi
kar ugy felszaporodott már a fővárosban, hogy a
legtöbben nem is peres ügyekből élnek, mond-
ják a kérvényezők. Mikor 1875-ben megalakult
az ügyvédi kamara, 600 ügyvéd volt Budapes-
ma már 950-en vannak s az év végéig lesznek
bizonyára ezeren. A óta pedig életbe lépett a
bagatel-törvény, a közjegyzői intézmény korlá-
tozták a jogorvoslatok sat. úgy hogy a 960
gyakorló ügyvéd közül alig 200 él meg rendes
pörvitelből, a többi üzérkedik, vagy — tengődik
Tíz év óta alig 25 o yan per fordult meg éven-
kint bíróságaink előtt, mely az ügyvédek szám-
bavehető jövedelmet biztosított volna. Kéthar-
mada az ügyvédeknek, így szól tovább a panasz
még munkadíjat sem szed feleitől, vagy behaj-
tott költségeken megosztozik velük. Pedig a
sonmás eljárás új törvényjavaslata még jobban
meg készül szoritani a jogorvoslatokat, a tervezett
intési eljárás meg majd nem egészen fölöslegessé
teszi az ügyvédeket. A baj tehát égető gyor-
san és erélyesen kell rajta segíteni, nehogy sok
család jusson veszélybe.

Közgazdaság.

Malomipar és földmivélés. A Magyar
Molnár, az orsz. magyar malomegyesület hiva-
talan lapja, legutóbbi számában örvendetes je-
senségről ad hírt. Bethlen András gróf földmi-
velési miniszter legutóbb leiratot intézett a
gazdasági egyesületekhez a buzavetömag neme-
sítése ügyében, azzal a megokolással, hogy ma-
gas fokon álló malomiparunk csak kitünö minö-
ségü termény feldolgozása által lehet igazán
versenyképes.

Heti vásár Szovátton. Szovát hajdumegyei
községnek a kereskedelemügyi miniszter me-
gengede hogy minden hét hétfőjén állatfelhaj-
tással egybekötött heti vásárt tartasson. A
n a g y k á l l ó i márcz. 3-ára esett, de elma-
radt országos vásár helyett ápril, 7-én pótvá-
sár tartatik.

A kosárfonás Tisza-Füreden. A kereske-
delmi miniszter Tisza-Füreden a gyékény és
kosárfonó házi ipar előmozdítására beváltó ál-
lomást létesített, melyen a kész árukat kész-
pénzért beváltják és az iparosokat nyers anyag-
gal ellátják.

Méhesek Hajdumegyében. Eötvös Károly
Lajos kir. tanfelügyelő a vezetése alatt álló
tankerület valamennyi iskolaszékéhez következő
felhívást intézte:

Földmivélésügyi Miniszter ur ö nagymé-
tósága a tanító urak és általuk az iskolák mé-
hészkedését nemzetgazdasági jelentőségünek is-
mervén fel, támogatni kívánja azt oly módon,
hogy az első berendezés több mint 100 frt költ
ségének a méhes jövedelméből 10 esztendőn át
részletekben törlesztését lehetővé teszi.

E czélből iskolai i letöleg tanítói méhesek-
nek államköltségű felállítására iránt méltóztatott
rendekezni. Ugyanis egy-egy méhesnek 10
méhkaptárral, 1 db. mépergetővel és a legszük-
ségesebb méhészeti eszközökkel első berendezé-
sét 102 frt 5 kr értékig engedélyezni fogja-
olyképen, hogy ez összeg kamat nélküli kölcsö-
nül tekintetvén, 10 év alatt törleszthető legyen
— még pedig azon további kedvezmény melle'tt
hogy miután a 2 eső évnek nem lehet számita-
tani jövedelmére: a köcsön viszatérítése csak
a harmadik évben veendő kezdetét, s így az
egész kölcsöntöke 8 esztendő alatt évenként

12 frt 76 kr. részlettörlesztéssel az 1902. évben lesz végleg vizsátértendő.

Vallás-és közoktatási Miniszter ur ő nagy méltósága utasítani méltóztatott az e felől értesítő f. é. 571. sz. magas rendelettel az iskolák s illetőleg tanító urak részéről ily állami kedvezmény mellett méhés-fölszerelését jelemtkezéseknél folyó évi ápril hó 15-ig fölterjesztésére. Felhívom tehát a t. Iskolaszéket, hogy jelen intézvényemnek a tanító-karral haladéktalanul közlése mellett akár maga részéről az iskolakert számára; akár a tanító részéről saját javára méhesnek első berendezéséhez fenti mértékben és módon nyerendő segélyezés iránt általam fölterjesztendő folyamodását hozzám f. évi Ápril hó 12-éig nyújtsa be,

Az iskolakerti oktatás érdekében fölötte kívánatosnak jelzem, vajha minél több népiskola s illetőleg néptanító sietne megragadni az okserű méhes-berendezés kínálkozó kedves alkalmát. Es vajha e tankerület minden népiskolájára gondoskodnék felhasználásáról a szép tavasz kedvező idejének: iskolakerti foglalkozásokra, mezei és erdei kirándulásokra s ezek útján a növendékek természetismereti, mérési, földrajzi stb. ismereteinek közvetlen érzékléssel, alkotó munkássággal élel teljessé tételére.

Debreczen, 1892. Márczius 29.

CSARNOK.

A sőtartó.

(Fiatalkházak épülésére.)

Személyek: (Egy ifju férj, a kit önök egészen tetszésük szerint elképzelhetnek szökének vagy barnának, meg egy bájos feleség a kit sziveskedjenek elképzelni reggeli toilletében piczka fokötővel fején.)

Történi: A szereplők házasságának első évében az ebédli szobában reggel, tehát éppen tegnapielőtt.

A férj a „Torontál“ mögé rejtőzve, mohó figyelemmel kíséri a legfrisebb táviratokat az országgyűlésről; a feleség pedig elébe teszi a reggelit.

Es miután önök ime, ismerék a szituációt hadd következzék most a nagy jelenet:

A feleség (vigyázatlanul eldönti formás könyökével a sőtartót és ijedten fölsikít:) Oh, én istenem!

A férj: Mi az édes?

A feleség: Nézze csak Gyuszi, milyen borzasztó dolog!... Feldől... a sőtartó!

A férj: Nos baj is az!

A feleség: (ö-szecsapja kezeit!) Hogy baj e? De hogy kérdezhet ilyet? Hát nem tudja mit jelent, ha a sőtartó feldől? Perpatvar lesz!

A férj: Oh te kis babonás! Megczirógatja az asszony rózsás arcát)

A feleség: Ah, hiába mosolyog, Gyuszi! Én tudom, hogy mindig perpatvar következik utánna, ha a só kiömik!

A férj: Ugyan édesem!

A feleség: Mit nem hiszi? No hát én tapasztalatból beszélek. Otthon is mindig perpatvar volt a papa és a mama közt valahányszor...

A férj: (vállat vonva): Otthon... Hiszen az öregék...

A feleség: Mit akar ezzel mondani, Gyuszi? Remélem nem akarja szüleimet sértegetni?

A férj: (kaczagva): En? A világért se! Távól legyen tőlem ez a gonosz szándék!

A feleség: Azért mondom mert ki is kérésem magamnak!

A férj: (föáll és átöleli a derekát) - Lám, lám talán csak nem düzzogsz Emmuska? Nézzük csak... Nini, milyen durcás arcot tud vágni! Csak nem haragszik?... Nos bizonyosságul, hogy nem haragszik, egy szép egy édes puszt!

A feleség: Menjen maga bohó Nincs kedvem trétálni! Ugy aggaszt, hogy a sőtartó feldől!

A férj: (türelmetlenül): No de Emmus, csak nem hisz komolyan ilyen ostoba babonában?

A feleség: Hogyan ostoba? Miért nem használ mindjárt még erősebb kifejezést?

A férj: De édes...

A feleség: Moodha'om korán kezd!... Hogyne, hiszen most már azt teheti, a mit akar! Már most gorbáskodik! Már most nevezhet ostoba libának!

A férj: De Emmus! Hát mondtam én...

A feleség: Nem mondta? Tagadni meri hogy mondta? Igenis mondta! Hallottam, hogy mondta! De persze ennek így kellett jönnie! Nem hiába figyelmeztettek, hogy óvakodjam magától, mert udvariatlan, mert gorbába ember...

A férj: (fö és alá sétálgat): Hm, azt mondták! Nagyon kedves, a ki mondta! És ön most természetesen belátja, hogy igaza is volt az illetőnek! Persze, hogyne hogyan halgatna a pletykákra!... Talán már meg is bánta, hogy hozzám jött, ugy-e? No mondja rá hogy igen! Hát mondja!

A feleség: Ah! szeretné tőlem kicsikarni ezt a nyilatkozatot? Azt ugyan hiába várja!... Csak rajta, rajta! Csak gorbáskodjék! Hiszen mi asszonyok, mi szerencsétlen teremtsék, mi rabszolgánok arra valók vagyunk, hogy önök (gunyosan): a teremtés urai éreztethessék velünk durvaságunkat!

A férj (a ki mind hevesebben futkos föl és alá): Emma, komolyan veszekedni akar?

A feleség: En akarok, én? Hát nem maga kezdte? Hát nem maga sértegetett? De hiszen mindjárt tudtam, mikor a sőtartó feldől, hogy ennek így kell jönnie!

A férj: A manóba is azzal az átkozott sőtartóval, az az oka mindennek! (Megragadja a sőtartót és bosszusan a földhöz vágja.) Így ni.

A feleség: Csak rajta! Lassan-lassan majd hozzászokom ehhez a hanghoz is; De ne higgye, hogy hajlandó vagyok eltörni a szeszélyeit! Nem azért mentem férjhez, érte? Nem vagyok a szögölőja, érte? Velem nem paczkázhat, érte? Mert én az ilyenekhez nem vagyok hozzászokva érte? Es, ha így folytatja, majd segíték magamon. Érte, érte, érte?

A férj (dühösen): Segit magán? Kérem, csak tessék, csak tessék! Jobb e'öb, mint utóbb!

A feleség: Ugy? Ezt akarja? Válni akar? Hát váljunk; (Csönget.) Pakkolok! Megyek haza! Engem ugyan nem kinez ön! Jani, Mari!... véget vetek... Jani, Mari, nem jönnek... Hát váljunk el! Jobb előbb, mint utóbb igaza van! (Sirva fakad.) Keressen magának mást, a ki hajlandó eltörni szeszélyeit!... Talán már van is kiszemelve egy másik, második áldozat? Oh, csak mondja ki bátran, egyáltalában nem lep meg vele! (Zokogva leroskad a pamlagra.) Hát csak keressen más feleséget!... A másik... talán... jobb lesz!... Ugy is látom, hogy... hogy engemet már megunt!

A férj (kis szünet után magában): Sir... hm, igazán sir... Nem kellett volna... Ej de hát én kezdtem?... Hadd sirjon bánom is én! (Megáll.) Emma!... Emmuska!

A feleség (még keservesebben zokog.): A férj: Emmuska... Ne sirjon!... No ne sirjon! Hiszen be'átom, kogy igaza van... hiszen...

A feleség (szemeit törülgeti.): A férj (esdő hangon): Hiszen tudom, hogy... No... Emmus, hagy el azt a sirást! Hiszen nem akarta ak megbántani. (Letérdel az asszonyka elé.) Emmus édes haragszol még?

A feleség: Nem akar válni?

A férj: En válni? Hát van olyan kincs a világon, a miért tőled e'válnék!... No ne düzzogj, édes kis mokusom: Nézd, térden állva kérek, bocsás meg! Megbocsátasz?

A feleség (kaczagva borul férje nyakába.): Oh, te csuf, te rossz, te... te édes... (Kibontakozik az öle ésből.) Lásd, megmondtam hogy perpatvar lesz; tudtam, tudtam...

A férj: Hogyan?

A feleség: Feldől a sőtartó!

A férj: Feldől a sőtartó!

A feleség: Feldől a sőtartó!

A férj: Feldől a sőtartó!

Selyem hamisítvány.

Égessünk el egy mintát a veneti szandékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödördik és csakhamar kialakszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsiros színű-szalónás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostaszálai a festanyagtól tolitetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödördik, csak meggörbül. **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyem gyára Zürichben, házhoz szállítva, postabér és vámmentesen szivesen küld bárcinek is mintákat akár egyes öltönyökre való akár egész végekenlevő valódi selyem szöveteiből.

4.

Friss

székely tömlő-turó.

Ementali, grói, imperial, herberstodffi, parmai és rochforti

sajtok.
ANGOLNA,

Pácztolt hering, kelet-tengeri hal,

töltött káposztás-hal oroszhal,

Sóshal (hering), sardinia.

ERMELLÉKI

asztali és baka borok,

valamint gyorsan száradó és tartós

SZOBA-LAGOK,

törött és portestékek kaphatók

VARGA LAJOS

fűszerkereskedésében, főtér.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb

KUHINKA ISTVÁN K.

DEBRECZENBEN, főpiacz 1900.

ajánlja a legnagyobb választékkal

ujonnan berendezett

üveg porcellán lámpa,

brendorfi alpacca-, khina ezüst,

evőszerek és konyhaeszközök

nagy raktárát.

Üveg ivó és liquer-készletek,

porcellán evő, kávé-, tea, fekete kávé és mosdó készletek,

Ditmar-, Brünner és hazai gyártmányu

asztali és függő lámpák,

nap, meteor és villám-égőkkel

gyári árak

és pontos kiszolgálás

mellett.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítetnek.

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmébe ajánlani az általam teljesen új rendszerint berendezett

szikvizgyárban vegytisztá folyékony szénsav- val és szűrtvízzel gyártott szikvizet.

Ezen szikviz vegyileg tiszta mindennemű ártalmas kén-gázaktól, ivás közben nem okoz sem az orrban kellemetlen szúrást, sem a torokban karczólást, és így a legkellemesebb és legegészségesebb üdítő ital úgy magába, — mint borral keverve.

A szikviz üvegek aquamarin kék színűek — és a syphon fejk nickelozva vannak.

Ára egy ládának, saját, teljesen zárt koesimon házhoz szállítva, 45 kr.

Kapható még több jó hírű kereskedésben, továbbá az összes vendéglők, kávéházak és bormérésekben.

Megrendelések, házhoz való szállítás iránt, nevem alatt Vásártér 1863. sz. a. intézendők.

Debreczen, 1892. márt. 31.

tisztelettel

SZABÓ KÁLMÁN,
gyógyszerész.

Bosznay J. és Társa

Debreczen, Czegléd-utca.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy

az összes tavaszi és nyári

divatkelméink,

valamint

Creton, Toile, Batiszt és Atlasz-Satin

mosókelméink

a legdusabb választékban megérkeztek és ezeket

a legolcsóbb árak mellett

árusítjuk el.

Noi ruha varrótermünket

ismét kibővítettük s női ruhák elkészítésére saját szöveteinkből a legújabb divat szerint az elősmert jutányos árak mellett felvállaljuk.

Nagyválaszték selyem és csipke napernyőkben ugyszintén a legújabb mintájú függönyök és szőnyegekben.

Nagy raktár a legjobb minőségű hazai és külföldi férfi gyapjúkelméekben valamint férfi és női fémerneműekben.

Üzlet átalakítás miatt MINDEN CZIKK

→ mélyen ←
leszállított áron
árusítatik.

Kunz József és Tsa.

Debreczenben, kistemplom-bazár.

A tavaszi idényre

nagyválasztékban
érkeztek raktárra

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK,
fekete divatkelmék,
mindennemű diszek,

Zephirek, batiste,

→ atlas-satin, ←

mosó-voile-ok,

gyermek felöltők, ruhácskák,
NAPERNYŐK.

BRASSÓI POSZTÓK,

melyeket igen olcsón árusítunk el.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsatér.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldünk

TAVASZI IDÉNYRE

megérkeztek

nagyválasztékban:

férfi és gyermek kalapok,

női férfi és gyermek cipők,

fiu, leány és gyermek öltönyök,

ágyterítők, paplanok és jata függönyök

kézi kosarak,

fehér és színes férfi ingek

gallérok, kézeltők és nyakkendők,

cretonok, chiffonok

czérna és pamut vásznak, finom asztalneműk

igen nagy választékban

dus raktár folytán

felette olcsó árban

kaphatók

Schönberger Vilmosnál

Debreczen, városház épület.

Lóheremag,

luczernamag

Arankamentesen tisztított és a Budapesti magvizsgáló állomás által arankamentesnek nyilvánított minőségben. Valódi oberndorfi

répamag, bükkönymag,

jutányos áron kapható

Klein Vilmos

magkereskedésében Szatmáron.

Számos uradalom és nagybirtokos elismerő levele rendelkezésre áll, mintákat és árjegyzéket bérmentve küldök.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni hogy az eddig Beke László czég alatt fennállott

→ NŐI és FÉRFI DIVATÜZLETET ←

átvettük és azt egészen újjonnan rendeztük be.

Ajánlunk **igen olcsó árak mellett** legújabb divatu

női tavaszi és nyári kalapokat,

nap és esőernyőket,

derékfűzőket, legyezőket, menyasszonyi koszorut és fátyolt, keztyűket, női és gyermek harisnyákat, valódi szintartó **hőtő** és **himző pamutokat**, himző selymeket s minden e szakmába vágó **rövidárut.**

BÉLLÉS NEMŰEKET, továbbá férfi ing, gallér és kézeltőket, kalapokat, **nyakkendőket**, keztyűket, harisnyákat, zsebkendőket.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtunk tisztelettel

Erdélyi és Buzágh

Bazár és piacz-utca szelelén.

→ A Beke urtól átvett napernyőket és egyéb árukat **50%-kal** gyári áron alól árusítjuk el. ←

Majolikában

Csemegekészletek 6 személyre 6 frt 75 kr.
Fali díszfal minden nagyságban
kezdve — — — — 4 frt 50 kr.
Virágtartók minden alakban
kezdve — — — — 5 frt — —
Diszkorsók minden alakban
kezdve — — — — 5 frt — —
Képes árjegyzékek kívánatra ingyen.

Cs. és. kir. udv. szállító

FISCHER J.

Porcellán
és majolika gyár.
BUDAPEST,
bécsi-utca 3. sz.

Porcelánban

Asztali készletek dusan festve és aranyozva
6 személyre 10 különféle mintában 16 frt
Kávés, tea és teketekavés készletek ara-
nyozva és dusan festve 6 személyre
4 frt 50 kr.

Vidéki megrendelések pontosan
tejesítettnek.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár
BÉCSBEN, I. KER, SINGERSSTRASSE 15. SZ. A.
„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacok, ezeltt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszereül ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértolulások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségekknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó tejjáadásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legcsökélyebb fájdalmakat sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélküli bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említünk azon megjegyzéssel, hogy mindenké, aki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. október 22 én.

Tekintetes Úr!

Alólirott kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsa kezeim közzé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghültem olyanira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes vég-zni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdacsa engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifé Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Ur!

A leg-örömböztetőbb közönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagyapjának nevében. Az illeto 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizekórásban. már életét is megunta, melyről egyébként le is mondt, midőn vértelenül egy dobozt kapott az ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legjobb tisztelettel

Weinzettel Josefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1889. március 27 én.

Tekintetes Ur!

Alólirott ismételtén kéri 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésem t kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszés szerinti használására önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886 okt. 8 án.

Tisztelt Ur!

Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaikat köszönhetem, hogy egy gyomorhajótól, mely engem már 5 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyni, s midőn leg-örömböztetőbb közönetemet kifejezem, — vagyok tisztelettel

Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I. Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazzatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban postautalványon keresztül) bérmentes küldésel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedettségük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéri csakis Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon alírással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs gyors és biztos szer minden köszvényes, agy-bántalom, tagszagadás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzaggadás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs Pserhofer J.-től. Ezek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz Steudel tanártól. Útés és szuras által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, sebes vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lön kipróbálva tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 lkücsőggel 40 krajczár. Bérmentve 65 krajczár.

Utifüvedv egy általános ismert kitűnő háziszere hurut, rekedtrég, gőrcsős köhögés stb. ellen. 1 üvegecske ára 50 krajczár. gúveg bérmentve 1 forint 50 kr.

Elet-esszencia (prágai csöppek), megrontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő házi szer. 1 üvegesével 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só Bullrich A. W.-től. Kitűnő háziszere a rossz emésztés minden következményei u. m. öfű, szédülés, gyomorégés, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalsam 1 üveg 50 krajczár.

Pcr a lábizzadás ellen. Ezen por megsünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva balzsam kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr, bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirtetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a netán készletben nem lévők gyorsan és olcsón megszerzetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöletnek, ha a pénzüsszeg előre be- küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.